

**Республикалық адвокаттар
алқаларының конференциясымен
2018 жылғы 23 қарашада
бекітілді
(Республикалық адвокаттар
алқасы Төралқасының
2021 жылғы 11 тамыздағы
шешімімен бекітілген өзгерістермен
және толықтырулармен)**

**Адвокаттардың тәртіптік комиссиясы туралы
ЕРЕЖЕ**

1-ТАРАУ. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. Адвокаттардың тәртіптік комиссиясы туралы ереже (бұдан әрі мәтін бойынша - Ереже) бірыңғай тәртіптік тәжірибесін қалыптастыру мақсатында «Адвокаттық қызмет және заң көмегі туралы» 2018 жылғы 5 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі мәтін бойынша – Заң, Заң көмегінің адвокаттық қызметі туралы заң) негізінде, Адвокаттар алқалары делегаттарының 2014 жылғы 26 қыркүйекте екінші Республикалық конференциясы бекіткен Адвокаттардың кәсіптік этикасы кодексінің талаптарын ескере отырып әзірленді.

2. Осы Ереже адвокаттардың тәртіптік комиссиясын құру және оның қызметінің тәртібін, тәртіптік істерді қарау тәртібі мен мерзімдерін белгілейді.

3. Осы Ережені, оған өзгерістер мен толықтыруларды Республикалық адвокаттар алқасының төралқасы бекітеді.

2-ТАРАУ. АДВОКАТТАРДЫҢ ТӘРТІПТІК КОМИССИЯСЫ

4. Адвокаттардың тәртіптік комиссиясы (бұдан әрі мәтін бойынша – Тәртіптік комиссия, Комиссия) Алқа мүшелерінің жалпы жиналысы (конференциясы) сайлайтын және оған есеп беретін адвокаттар алқасының (бұдан әрі мәтін бойынша-Алқа) тәуелсіз органы болып табылады.

5. Тәртіптік комиссия өз қызметінде Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын, осы Ережені, Алқа Жарғысын, Алқа мүшелерінің жалпы жиналысының (конференциясының) шешімдерін басшылыққа алады.

Комиссия қызметінің мақсаты адвокаттардың кәсіби нормаларды сақтауының құқықтық, ұйымдастырушылық және өзге де шарттарын қамтамасыз ету болып табылады.

Тәртіптік комиссияның негізгі міндеттері:

- тәртіптік іс жүргізудің заңдылығы, объективтілігі, толықтығы мен жан-жақтылығы қағидаттарын қамтамасыз ету, сондай-ақ олардың қатысушыларының құқықтарын сақтау;

- Кәсіптік этика кодексінің ережелері мен заңдылықтың бұзылуына ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау, талдау және жою. Тәртіптік Комиссия өз қызметінде Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын, осы Ережені,

Адвокаттар алқасының жарғысын, Алқа (конференция) мүшелерінің Жалпы жиналысының шешімдерін басшылыққа алады.

6. Тәртіптік комиссияның құрамына Алқаның ұсынуы бойынша кемінде бес жыл адвокаттық тәжірибесі бар алты адвокат, әділет органдары ұсынған жұртшылықтың үш өкілі, Алқаның төралқасы ұсынатын отставкадағы екі судья кіреді.

7. Адвокат Тәртіптік комиссияның төрағасы болып табылады.

8. Тәртіптік комиссияның өкілеттік мерзімі төрт жылды құрайды.

9. Бір адам тәртіптік комиссияда бір мерзімнен артық бола алмайды.

10. Адвокаттарды тәртіптік жауапкершілікке тартуды Тәртіптік комиссия осы Ережеге сәйкес жүзеге асырады.

11. Тәртіптік комиссияның шешімдері міндетті сипатқа ие.

12. Тәртіптік комиссияның төрағасы мен мүшелерін Алқа мүшелерінің жалпы жиналысы (конференциясы) жалпы жиналысқа (конференцияға) қатысатын адвокаттардың көпшілік даусымен ашық дауыс беру арқылы сайлайды.

13. Тәртіптік комиссияның Төрағасы және мүшесі болып мына тұлға бола алмайды:

- сотпен әрекетке қабілетсіз немесе әрекет қабілеті шектеулі деп танылған немесе заңда белгіленген тәртіпте өтелмеген немесе есептен алынбаған сотталғандығы бар тұлға;

- қылмыстық жауапкершіліктен Қазақстан Республикасы Қылмыстық-процестік кодексінің 35-бабы бірінші бөлігінің 3),4),9),10) және 12) тармақшаларының немесе 36-бабының негізінде босатылғандар - мұндай оқиғалар басталғаннан кейін үш жыл ішінде;

- мемлекеттік және әскери қызметтен, құқық қорғау, арнаулы мемлекеттік органдардан теріс себептер бойынша жұмыстан шығарылған, сондай-ақ судья лауазымынан босатылған тұлға – жұмыстан шығарылған (босатылған) күннен бастап үш жыл ішінде;

- әкімшілік құқық бұзушылық жасағандар – осындай оқиғалар орын алған сәттен бастап үш жыл ішінде.

- осы Заңның 44-бабы 4-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көзделген негіздер бойынша адвокаттық қызметпен айналысуға арналған лицензиядан айырылғандар - сот шешімі заңды күшіне енген күннен бастап үш жыл ішінде;

- теріс себептермен заң кеңес берушілер палатасының тізілімінен шығарылғандар - шығарылған күнінен бастап үш жыл ішінде.

14. Алқа төралқасы сайлануға тиіс Алқа мүшелерінің жалпы жиналысын (конференциясын) өткізгенге дейін жаңа құрамдағы Тәртіптік комиссия әділет органынан оларды алқа мүшелерінің жалпы жиналысымен (конференциясымен) сайлау үшін жұртшылық өкілдерінің Ереженің 13-тармағына сәйкес келетін кандидатураларын сұратады.

15. Алқа төралқасы сайлануға тиіс алқа мүшелерінің жалпы жиналысын (конференциясын) өткізгенге дейін жаңа құрамдағы Тәртіптік комиссия оларды ұсыну және алқа мүшелерінің жалпы жиналысымен (конференциясымен) кейіннен сайлау үшін отставкадағы екі судьяның кандидатураларын қарайды.

16. Тәртіптік комиссияның төрағасы, мүшелері сайланғаннан және сайлау нәтижелері жарияланғаннан кейін алқа мүшелерінің жалпы жиналысы (конференциясы) тәртіптік комиссияның құрамын бекітеді.

17. Тәртіптік комиссия төрағасының және сайланатын мүшелерінің өкілеттіктері алқа мүшелерінің жалпы жиналысының (конференциясының) шешімі бойынша мерзімінен бұрын тоқтатылуы мүмкін.

3-ТАРАУ. КОМИССИЯНЫҢ ҚЫЗМЕТІН ҰЙЫМДАСТЫРУ

18. Тәртіптік комиссия өз қызметін Тәртіптік комиссия қызметінің ұйымдастырушылық және өзге де мәселелерінің тәртіптік істерін қарау үшін қажеттігіне қарай шақырылатын отырыстар нысанында жүзеге асырады және егер оған оның мүшелерінің жартысынан астамы қатысса, заңды деп есептеледі.

Отырысты бейнеконференцбайланыс арқылы онлайн-режимде өткізуге рұқсат етіледі.

19. Тәртіптік комиссияның отырысы басталар алдында төраға шешім қабылдау үшін қажетті кворумның болуын айқындайды.

20. Бірінші отырыста Тәртіптік комиссия толық құрамда сайланғаннан кейін оның мүшелері өз құрамынан Тәртіптік комиссия төрағасының орынбасары мен хатшысын сайлайды.

21. Тәртіптік комиссия төрағасының, мүшелерінің өкілеттіктері:

- Комиссия төрағасын немесе мүшесін өз еркі бойынша міндеттерінен босату туралы өтініш берген;
- адвокаттардың аумақтық алқа мүшелерінен шығарылған;
- адвокаттық қызметпен айналысу құқығына лицензияның қолданылуын тоқтата тұрған, одан айырған немесе тоқтатқан;
- судьяның орнынан түсуі тоқтатылған;
- қылмыстық құқық бұзушылық үшін соттаған;
- Ереженің 13-тармағында аталған оқиғалардың бірі орын алған сәттен бастап кез келген уақытта тоқтатылады.

22. Тәртіптік комиссия өз қызметінде заңдылық, тәуелсіздік, алқалылық, объективтілік қағидаттарын басшылыққа алады.

23. Тәртіптік комиссияның төрағасы:

- Тәртіптік комиссияның ағымдағы жұмысын қамтамасыз етеді және ұйымдастырады;
- Тәртіптік комиссияның отырыстарын тағайындайды және өткізеді;
- Тәртіптік комиссияның өкімдеріне, шешімдеріне, хаттамаларына/ отырыстарының қысқаша хаттамаларына және есептеріне, тәртіптік практиканы қорытуға, сондай-ақ Комиссия қызметіне байланысты басқа да құжаттарға қол қояды;
- іс жүргізуді ұйымдастырады, тәртіптік істердің және Тәртіптік комиссияның басқа да құжаттамаларының тиісті түрде сақталуын қамтамасыз етеді;
- тәртіптік практиканы жалпылауды ұйымдастырады және дайындайды;
- Алқаның интернет-ресурсында орналастыру үшін Тәртіптік комиссия жұмысының нәтижелері туралы ақпарат дайындайды;

- Алқа органдарында, басқа да мекемелер мен ұйымдарда Тәртіптік комиссияны білдіреді.

24. Тәртіптік комиссияның төрағасы Алқа мүшелерінің жалпы жиналысына (конференциясына) Тәртіптік комиссия қызметінің қорытындылары туралы есеп береді.

25. Тәртіптік комиссияның төрағасы Комиссия жұмысы туралы есепті Алқа мүшелерінің жалпы жиналысы (конференциясы) өткізілгенге дейін күнтізбелік он бес күннен кешіктірмей Алқа төралқасына ұсынады.

26. Тәртіптік комиссияның төрағасы болмаған жағдайда, оның өкілеттігі Тәртіптік комиссияның бірінші отырысында жаңа құрамда сайланған орынбасарға жүктеледі.

27. Тәртіптік комиссияның төрағасы мен мүшелері:

- өз өкілеттігін адал және орынды жүзеге асыруға, объективтілік және бейтараптық танытуға;

- қозғалған тәртіптік істерді қарау кезінде Комиссия отырыстарына жеке қатысуға;

- Тәртіптік комиссияның шешімдеріне қол қоюға;

- адвокаттық құпияны сақтау, соның ішінде оны санкцияланбаған қол жеткізуден қорғау үшін қажетті шараларды қабылдауға;

- адвокаттық және заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын мәліметтерді, сондай-ақ тәртіптік істердің материалдарын, тәртіптік іс жүргізуге қатысушылардың жеке басы туралы деректерді және Тәртіптік комиссияға қатысуға байланысты өздеріне белгілі болған басқа да мәліметтерді үшінші тұлғаларға жария етпеуге, бұл туралы Комиссия мүшелері жазбаша міндеттеме беруге міндетті;

Тәртіптік комиссияға қатысуға байланысты Комиссия мүшелеріне белгілі болған мәліметтерді жария етуге Тәртіптік комиссияның шешімдеріне, Комиссия мүшелерінің Тәртіптік комиссия мүшесі міндеттерін атқаруы кезіндегі әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) шағым жасалған жағдайда ғана және өз құқықтарын қорғау үшін қажетті көлемде ғана жол беріледі.

Тәртіптік практиканы қорыту, Тәртіптік комиссияның қызметі туралы есептер, Комиссия жұмысының нәтижелері туралы ақпарат тәртіптік іс жүргізу қатысушыларының жеке деректері міндетті түрде болмаған жағдайда, Комиссияға қатысуына байланысты белгілі болған мәліметтерді жария ету болып саналмайды.

- Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының, осы Ереженің, Алқа жарғысының, Алқа мүшелері жалпы жиналысының (конференциясының), Республикалық адвокаттар алқасы конференциясының шешімдерінің талаптарын сақтауға міндетті;

- алқа мүшелерінің жалпы жиналысы (конференциясы) алдында өз қызметінің қорытындылары туралы есеп беруге.

27-1. Тәртіптік комиссияның хатшысы:

- Тәртіптік комиссия отырыстарының хаттамаларын/қысқаша хаттамаларын дайындайды;

- Тәртіптік комиссия отырыстарының хаттамаларына/қысқаша хаттамаларына қол қояды;

- Комиссия осындай жазбаларды жүргізу туралы шешім қабылдаған жағдайларда Тәртіптік комиссия отырыстарының аудио-бейнежазбаларын жүргізуді қамтамасыз етеді;

- Тәртіптік комиссия отырысының күні туралы тараптардың, тәртіптік іс жүргізуге қатысатын тұлғалардың хабарламасын бақылайды;

- Тәртіптік комиссия төрағасының тапсырмасы бойынша Комиссия қызметіне байланысты өзге де құжаттар мен мәліметтерді дайындайды.

28. Тәртіптік комиссияның төрағасы мен мүшелері өздеріне жүктелген міндеттердің орындалуына, сондай-ақ өздеріне берілген құқықтардың пайдаланылуына жеке жауапты болады.

29. Тәртіптік комиссияның шешімі Комиссия мүшелерінің көпшілік даусымен қабылданады және олар қабылданған күннен бастап күшіне енеді.

30. Қабылданған шешіммен келіспеген Тәртіптік комиссияның мүшесі ерекше пікірін жазбаша білдіруге құқылы, бұл туралы Комиссия отырысының хаттамасында/қысқаша хаттамасында белгі жасалады. Ерекше пікірдің мәтіні Комиссия отырысының хаттамасына қоса беріледі.

31. Тәртіптік комиссияның отырыстары және оларда қабылданған шешімдер хаттамамен/ қысқаша хаттамамен ресімделеді, онда:

- отырысты өткізудің реттік нөмірі, орны және күні;

- Комиссия отырысына қатысатын тұлғалар;

- Комиссия отырысында қаралған әр тәртіптік істің, шағым жасалған шешімнің мазмұны/қысқаша мазмұны және елеулі мән-жайлары;

- Тәртіптік комиссияның отырысына қатысатын тұлғалардың түсіндірмелері;

- дауыс беру қорытындылары және қабылданған шешімдер.

32. Тәртіптік комиссияның отырыстары барысында аудиожазба жүргізіледі. Тәртіптік комиссия мүшелері көпшілігінің шешімі бойынша, соның ішінде тәртіптік іс жүргізуге қатысушылардың өтінішхаты бойынша отырыста бейнежазба жүргізілуі мүмкін.

Аудио-бейнежазба Тәртіптік комиссия отырысының хаттамасына/қысқаша хаттамасына қоса тіркеледі.

Тәртіптік комиссия өзінің отырысында көпшілік дауыспен өз бетінше немесе тәртіптік іс жүргізуге қатысушылардың өтініші бойынша отырысты толық немесе ішінара ашық режимде өткізу туралы шешім қабылдауға құқылы.

Комиссия отырысын кез келген бейнежазбаға, сондай-ақ кез келген тәсілмен трансляциялауға отырысқа төрағалық етуші тұлғаның рұқсатымен ғана жол беріледі.

33. Отырыстардың хаттамаларына/қысқаша хаттамаларына Тәртіптік комиссияның Төрағасы мен хатшысы қол қояды, хаттамалардың/қысқаша хаттамалардың тізіліміне тігіледі, ол Тәртіптік комиссияның істерінде сақталады.

4 ТАРАУ. ТӘРТІПТІК ІС ЖҮРГІЗУ

Параграф 1. Тәртіптік іс жүргізудің жалпы бастаулары

34. Тәртіптік істі Тәртіптік комиссия бұзушылық анықталған күннен бастап екі айдан аспайтын мерзімде қарайды.

35. Тәртіптік істі қарау кезінде Тәртіптік комиссия өз отырыстарына шағым жіберген тұлғаларды, сондай-ақ өздеріне қатысты шағым қаралатын Алқа мүшелерін шақыруға міндетті.

36. Әділет органдары тәртіптік іс жүргізуді қозғау туралы ұсыныс енгізген жағдайда оны қарау Ереженің 35-тармағында көрсетілген тұлғалардан басқа әділет органы өкілінің қатысуымен жүзеге асырылады.

Әділет органдары тәртіптік іс жүргізуді қозғау туралы ұсыныс енгізген жағдайда Комиссия комиссия отырысына дейін күнтізбелік 5 күн бұрын ұсынысты қарау күні, уақыты және орны туралы хабарлама жіберуге міндетті.

36-1. Тәртіптік іс жүргізудің кез келген тарапы тәртіптік комиссияның бір немесе бірнеше мүшесіне уәжді түрде қарсылық білдіруге құқылы.

Тәртіптік комиссияның мүшесі тәртіптік істі қарауға және шешуге қатыса алмайды және егер ол қарсылық білдірсе (өздігінен бас тартуға) жатады:

1) Ол бойынша тексерілетін адвокатқа шағым берілген сот процесіне қатысушылардың кез келгенінің адвокаты ретінде, сондай-ақ куә ретінде үшінші тұлғаның қатысуына;

2) тәртіптік іске қатысатын тұлғалардың қайсыбірінің немесе олардың өкілдерінің туысы, жұбайы (зайыбы) немесе жекжаты болып табылады.

3) тәртіптік істің нәтижесіне жеке өзі, тікелей немесе жанама түрде мүдделі болса немесе оның бейтараптығына негізді күмән туғызатын өзге де мән-жайлар болса тәртіптік жаза қолдануға құқылы.

Қарсылық білдіру мәлімделген Комиссия мүшелерінің қатысуынсыз осы тәртіптік істі қарайтын тәртіптік комиссияның құрамымен қаралады.

Тәртіптік комиссия қарсылық білдіру туралы өтінішті қанағаттандыру немесе қанағаттандырудан бас тарту туралы шешімді ол мәлімделген отырыста шешеді және жеке акт шығарылмай, хаттамада/қысқаша хаттамада көрсетіледі.

37. Ереженің 35-36-тармақтарында көрсетілген, қарау уақыты мен орны туралы тиісті түрде хабардар етілген аталған тұлғалардың келмеуі тәртіптік іс жүргізу **болмаған кезде** оларды қарауға кедергі болмайды.

38. Тәртіптік Комиссия Алқаның адвокаттарына қатысты соттардың ұсынымдарын, жеке қаулыларын/ұйғарымдарын уақтылы, жан-жақты, толық, объективті және әділ қарауды, оларды осы Ережеге, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешуді қамтамасыз етуге тиіс.

39. Егер тәртіптік жаза қолданылған күннен бастап бір жыл ішінде адвокат жаңа тәртіптік жазаға тартылмаса, оның тәртіптік жазасы жоқ деп есептеледі.

Комиссия бір жыл өткенге дейін адвокаттың өзінің өтініші бойынша, заң консультациясы меңгерушісінің не адвокат адвокаттық қызметті жүзеге асыратын адвокаттық кеңсе басшысының өтінішхаты бойынша тәртіптік жазаны алып тастауға құқылы.

40. Алқа Жарғысының және Кәсіби әдеп кодексінің ережелерін қолдануға қатысты Алқа төралқасының түсіндірулеріне сәйкес әрекет еткен адвокат тәртіптік жауапкершілікке тартылмайды.

41. Тәртіптік іс жүргізуді жүзеге асыру кезінде Тәртіптік комиссия жүгінген тұлғалардың жеке өмірінің құпиясын, коммерциялық, адвокаттық және Қазақстан

Республикасының қолданыстағы заңнамасымен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын мәліметтерді қорғау үшін шаралар қолдануға, сондай-ақ адвокат пен жүгінген адамның арасында татуласуға қол жеткізу үшін шаралар қолдануға міндетті.

Параграф 2. Тәртіптік жауапкершілік шаралары

42. Тәртіптік жауапкершілік шараларын қолдану Тәртіптік комиссияның айрықша құзыретінің нысанасы болып табылады және қозғалған тәртіптік іс аясында ғана жүзеге асырылады.

43. Тәртіптік жауапкершілік шараларын айқындау кезінде жасалған теріс қылықтың ауырлығы, оның жасалу мән-жайлары, кінә нысаны, Тәртіптік комиссия елеулі деп таныған өзге де мән-жайлар ескерілуге тиіс және шешім шығару кезінде назарға алынуға тиіс.

44. Адвокаттың іс-әрекеті немесе әрекетсіздігі, бұзушылық белгілері бар, бірақ маңызды емес болғандықтан, адвокатураның беделін түсірмейді және клиентке немесе алқаға айтарлықтай зиян келтірмейді, тәртіптік жауапкершілік шараларын қолдануға әкеп соқпайды.

45. Тәртіптік Комиссия адвокатқа тәртіптік жазаның мынадай шараларын қолдануға құқылы:

- 1) ескерту;
- 2) сөгіс;
- 3) қатаң сөгіс;

4) Адвокаттық қызмет туралы Заңның 60-бабында көзделген негіздер мен тәртіп бойынша адвокаттар алқасынан шығару болып табылады.

46. Адвокаттың тәртіптік теріс қылық жасағаны үшін бір ғана тәртіптік жаза қолданылуы мүмкін.

47. Тәртіптік жаза ол анықталған күннен бастап бір айдан аспайтын, бірақ ол жасалған күннен бастап алты айдан аспайтын мерзімде қолданылуы мүмкін.

48. Тәртіптік теріс қылық анықталған күн тәртіптік іс қозғалған күн болып табылады.

49. Адвокатқа қатысты қозғалған тәртіптік іс болған кезде оның алқадан өз қалауы бойынша шығару туралы өтініші тәртіптік талқылау аяқталғаннан кейін ғана қаралуы мүмкін.

Параграф 3. Тәртіптік істі қозғаудың себептері, негіздері және тәртібі

50. Тәртіптік іс қозғау үшін негіздер:

1) адвокат өзі бойынша өкіл (қорғаушы) болатын сот талқылауы бойынша заңды күшіне енген сот актісі (соттың жеке қаулысы/ ұйғарымы) (бұдан әрі мәтін бойынша – сот актісі);

2) әділет органының ұсынысы;

3) Алқа төралқасы шешімінің негізінде шығарылған алқа төралқасы төрағасының ұсынуы негіз болып табылады.

51. Адвокаттың «Адвокаттық қызмет және заң көмегі туралы» Заңның, Қазақстан Республикасының Адвокаттық қызмет туралы заңнамасының,

Адвокаттардың кәсіби әдеби кодексінің, Алқа Жарғысының, Республикалық адвокаттар алқасы, адвокаттар алқалары органдары шешімдерінің талаптарын бұзғанын көрсететін жеткілікті негіздердің болуы тәртіптік іс жүргізуді қозғау үшін негіз болып табылады.

52. Әділет органының, Алқа төралқасы төрағасының ұсыныстары, егер олар жазбаша нысанда берілсе және оларда тәртіптік іс қозғауға жол берілетін негіздер болып танылады:

- 1) олар жіберілген Тәртіптік комиссияның атауы;
- 2) әділет органының атауы, орналасқан жері, сондай-ақ ұсынуды немесе өтінішті жіберген лауазымды тұлғаның лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты;
- 3) өзіне қатысты тәртіптік іс қозғау туралы мәселе қойылып отырған адвокаттың тегі, аты, әкесінің аты (бар болса);
- 4) адвокаттың кәсіптік міндеттерін бұзуы білдірілген әрекеттері (әрекетсіздігі);
- 5) ұсыныспен жүгінген адам өз талаптарын негіздейтін мән-жайлар және осы мән-жайларды растайтын дәлелдемелер қоса беріледі.
- 6) ұсынымға қоса берілетін құжаттардың тізбесі;
- 7) ұсынымның берілген күні және ұсынымды жіберген лауазымды адамның қолы көрсетіледі.

53. Алқа төралқасы Алқаның ішкі құжаттарына сәйкес адвокаттың әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) жеке және заңды тұлғалардан келіп түскен шағымдарды (ұсынуларды) тексеру жөніндегі жұмысты ұйымдастырады.

54. Адвокаттың әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) жеке және заңды тұлғалардан келіп түскен шағымдарды (ұсынуларды) тексеру нәтижелері бойынша ұсынымды енгізу үшін негіздер болған кезде Алқа Төралқасы төрағасының тәртіптік істі қозғау туралы ұсынысты әзірлеуі және тәртіптік комиссияға жіберуі туралы шешім шығарады.

55. Алқа Төралқасы төрағасының ұсынысын енгізу үшін негіздер болып табылмайды:

- адвокаттың адвокаттық қызметті жүзеге асыруына байланысты емес әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) негізделген шағымдар, өтініштер, ұсыныстар, қаулылар;
- адвокат өздеріне қатысты өзінің адвокаттық қызметін жүзеге асырмайтын адамдардың өтінішінің шағымдары, сондай-ақ адвокаттың әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) жасырын өтініштер.

56. Тәртіптік комиссияның төрағасы оған сот актісі немесе ұсыныстар келіп түскеннен кейін, оларды алған күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірмей, өз өкімімен мынадай шешімдердің бірін қабылдайды:

- тәртіптік іс қозғауға және Тәртіптік комиссия мүшесіне келіп түскен Сот актісінің немесе ұсыныстардың негізділігіне тексеру жүргізуді және жазбаша қорытынды дайындауды тапсыруға;
- қабылданған шешімнің негіздерін көрсете отырып, тәртіптік іс қозғаудан бас тартуға және құжаттарды жүгінген тұлғаға қайтаруға құқылы.

57. Бір адвокатқа қатысты бірнеше сот актілері, ұсыныстар келіп түскен кезде Тәртіптік комиссияның төрағасы олар бойынша бірлескен тәртіптік іс қозғауға құқылы.

58. Тәртіптік комиссияның төрағасы бір адвокатқа қатысты қозғалған бір бірнеше тәртіптік істі біріктіруге құқылы.

59. Ұсынымдар шығару үшін жол берілетін негіз болып табылмайды:

- осы Ережеде көрсетілмеген тұлғалардың, органдар мен ұйымдардың шағымдары, өтініштері, ұсынымдары, қаулылары;

- адвокаттың адвокаттық қызметті жүзеге асыруына байланысты емес әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) негізделген шағымдар, өтініштер, ұсынымдар, қаулылар жатады.

60. Адвокаттардың әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) жасырын өтініштер қаралмайды.

61. Тәртіптік іс жүргізудің әрбір қатысушысы тәртіптік істі шешудің тәсілін ауызша немесе жазбаша түрде ұсынуға құқылы.

62. Тәртіптік іс қозғалмайды, ал қозғалған іс тоқтатылуға жатады, егер:

- 1) сол қатысушылармен, сол мән және негіз бойынша Тәртіптік іс жөніндегі комиссияның шешімі болса;

- 2) Осы Ережеде көзделген негіздердің бірі бойынша Тәртіптік істі тоқтату туралы комиссияның шешімі болса.

63. Тәртіптік іс қозғалғаннан кейін өтініштері бойынша тәртіптік іс қозғалған тұлғалар, органдар мен ұйымдар, өзіне қатысты тәртіптік іс қозғалған адвокат, сондай-ақ олардың өкілдері тәртіптік іс жүргізуге қатысушылар деп танылады.

64. Сот актісінің (жеке қаулының/ұйғарымның), ұсынымдардың күшін жою, адвокаттың жүгінген адаммен татуласуы Тәртіптік комиссия шешім қабылдағанға дейін мүмкін болады, комиссияға жазбаша нысанда жіберілуге тиіс және тәртіптік істің тоқтатылуына әкеп соғады.

65. Тәртіптік іс жүргізуге қатысушылардың арасында сол бір мән мен негіздер бойынша тәртіптік істі қайтадан қозғауға жол берілмейді.

66. Тәртіптік іс жүргізу бойынша хабарламалар, хабарламалар, хабарлар және өзге де құжаттар мынадай тәсілдердің кез келгені арқылы: қолма-қол (қол қойғызып ала отырып), адвокаттың, адвокаттық кеңсенің, тәртіптік іс жүргізуге қатысатын тұлғаның орналасқан жерінің мекенжайы бойынша, хабарламасы бар тапсырыс хатпен пошта арқылы, электрондық пошта мекенжайына, мәтіндік СМС - хабарламалар немесе алқаның адвокаты хабарлаған адвокаттың телефон нөмірлеріне Whats App-хабарламалар арқылы тәртіптік іс материалдарында болады.

Тәртіптік іс жүргізу бойынша хабарламаны, хабарламаланы, хабарды және өзге де құжаттарды жоғарыда көрсетілген тәсілдердің кез келгенімен жіберу тиісті түрде хабарлама, өзіне қатысты тәртіптік іс қозғалған адвокатқа, тәртіптік іс жүргізуге қатысатын тұлғаларға хабарлау болып есептеледі.

67. Өзіне қатысты тәртіптік іс қозғалған адвокат сот актісінің, ұсыныстардың, шағымның мазмұнымен, сондай-ақ тәртіптік істің өзге де материалдарымен танысуға, олардан көшірмелер түсіруге, үзінді-көшірмелер жасауға құқылы.

68. Өзіне қатысты тәртіптік іс қозғалған адвокат өзінің Адвокаттық қызмет туралы заңнаманың, Адвокаттардың кәсіби әдебі кодексінің, Жарғының, сәйкестік тұрғысынан өзге де құқықтық құжаттардың нақты қандай ережелерінің негізінде көрсетуге, тәртіптік іс қозғау үшін негіз болған оның әрекеттері (әрекетсіздігі) бағалануға жататынын көрсететін жазбаша түсіндірмелерін беруге міндетті.

69. Өзіне қатысты тәртіптік іс қозғалған адвокат өзіне қарсы қозғалған тәртіптік іс бойынша өзінің қорғау ұстанымын негіздеу үшін ақылға қонымды деп санайтын көлемде мәліметтер беруге міндетті.

70. Адвокат адвокаттық құпияға сілтеме жасай отырып, мәліметтерді беруден жазбаша түрде бас тартуға құқылы.

71. Тәртіптік комиссия тәртіптік іс жүргізуге қатысушылар ұсынған дәлелдемелер бойынша шешім қабылдайды.

72. Тәртіптік іс жүргізудің әр қатысушысы өзінің дәлелдері мен қарсылықтарының негізі ретінде сілтеме жасайтын мән-жайларды дәлелдеуге, қорғау құралдарын пайдалануға, фактілерді растауға, оларға дау айтуға, тәртіптік талқылауды адал жүргізуге сәйкес келетін және істің нақты мән-жайларын анықтауға жәрдемдесуге бағытталған, осы Ережеде белгіленген мерзімдерде дәлелдемелер және дәлелдемелерге қарсы қарсылықтар келтіруге тиіс.

73. Өзіне қатысты тәртіптік іс қозғалған адвокаттың тәртіптік іс жүргізуге қатысушылармен татуласу жөнінде шаралар қабылдауға құқығы бар.

5-ТАРАУ. ТӘРТІПТІК ІСТІ ҚАРАУ ТӘРТІБІ

74. Тәртіптік істі қарау кезінде Тәртіптік комиссияның сот актісінің, ұсыныстарының шегінен шығуға құқығы жоқ және істің нақты мән-жайларын ескере отырып, адвокат пен жүгінген тұлғаны татуластыруға шаралар қолдана алады.

75. Тәртіптік істі қарау ауызша, тәртіптік іс жүргізу қатысушыларының жарыспалылығы мен теңдігі қағидаттары негізінде, сот актісінде, ұсыныстарда баяндалған талаптар шегінде және негіздер бойынша жүзеге асырылады.

76. Жіберілген ұсынымдардың нысанасын және (немесе) негіздерін өзгертуге жол берілмейді.

77. Тәртіптік іс жүргізу қатысушылары тәртіптік істің қаралатын орны мен уақыты туралы алдын ала хабардар етіледі.

78. Тәртіптік іс жүргізу қатысушыларының қайсыбірінің дәлелді себепсіз келмеуі тәртіптік істі қарауды кейінге қалдыру үшін негіз болып табылмайды.

Бұл жағдайда тәртіптік Комиссия тәртіптік істі қолда бар материалдар бойынша қарайды және отырысқа келген тәртіптік іс жүргізу қатысушыларын тыңдайды.

79. Қарау басталар алдында тәртіптік іс жүргізу қатысушыларының жеке өмірінің құпиясын құрайтын мәліметтерді, сондай-ақ адвокаттық және өзге де құпияны тәртіптік істі қарау барысында өздеріне белгілі болған мәліметтерді жария етуге жол берілмейтіні және оларды қорғау туралы тәртіптік іс жүргізу қатысушыларының барлығына ескертіледі.

81. Тәртіптік іс жүргізу қатысушыларына өз дәлелдерін айтуға, адвокатқа қатысты ұсынылатын тәртіптік жауапкершілік шараларының мәні бойынша сөйлеуге тең құқықтар беріледі.

82. Тәртіптік іс жүргізуге қатысушылар Тәртіптік комиссияға ұсынуға ниет білдірген жазбаша дәлелдемелер мен құжаттар Тәртіптік комиссияның отырысы басталғанға дейін үш жұмыс күнінен кешіктірілмей берілуге тиіс.

83. Тәртіптік іс жүргізу қатысушылары қосымша материалдарды, егер оларды алдын ала ұсынудың мүмкін еместігі негізделген болса, тәртіптік істі талқылау барысында Тәртіптік комиссияның тікелей отырысында қарауға ұсына алады.

84. Бұл жағдайда тәртіптік іс жүргізу қатысушыларының өтінішхаты бойынша талқылау жаңадан ұсынылған материалдармен танысу үшін кейінге қалдырылуы мүмкін.

85. Тәртіптік іс жүргізу қатысушылары құқылы:

1) тәртіптік іс жүргізудің барлық материалдарымен танысуға;

2) Тәртіптік комиссияның отырысына жеке өзі және (немесе) өкілі арқылы қатысуға құқылы;

3) ауызша және жазбаша түсініктемелер беруге, дәлелдемелер ұсынуға;

4) Тәртіптік комиссия отырысының олардың тәртіптік ісін қарауға қатысты бөлігіндегі хаттамасымен/қысқаша хаттамасымен танысуға құқығы бар.

86. Тәртіптік талқылау қатысушыларының өтінішхаты бойынша немесе өз бастамасы бойынша Комиссия тәртіптік істі объективті қарау үшін қажетті қосымша мәліметтер мен құжаттарды сұратуға құқылы.

87. Тәртіптік комиссияның отырысын төраға немесе оны алмастыратын тұлға немесе отырыс барысында тәртіпті қамтамасыз ететін комиссияның тағайындалған мүшесі жүргізеді.

88. Тәртіп бұзушылар Тәртіптік комиссияның отырысына қатысудан шеттетілуі мүмкін, бұл туралы отырыс хаттамасында/қысқаша хаттамада жазылады.

89. Тәртіптік комиссия қажет деп таныған жағдайларда хаттамаға қоса берілетін аудиожазба немесе аудио-бейнежазба жүзеге асырылуы мүмкін.

90. Тәртіптік комиссия шешімінің қарар бөлігі тәртіптік істі сол отырыста қарау аяқталғаннан кейін тікелей жария етіледі.

Күрделі тәртіптік істерді (қатысушылардың, құжаттардың көп санымен, мамандардың, куәлардың қатысуымен) қараған жағдайда, тәртіптік Комиссия шешімнің жария етілген күнін тәртіптік істі қарау аяқталған күннен кейін келесі жұмыс күніне ауыстыруға құқылы.

91. Тәртіптік комиссияның төрағасы Тәртіптік комиссия шешім қабылдағаннан кейін үш жұмыс күні ішінде әрбір тәртіптік іс бойынша қол қойылған шешімді Алқа төралқасына жібереді.

92. Алқа Төралқасы Комиссиямен Алқа мүшесіне қатысты тәртіптік жазалау шараларын қолдану туралы шешім қабылданған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде шешімнің көшірмесін Алқа мүшесіне, сондай-ақ шағым, ұсыныс жіберген тұлғаға, Тәртіптік комиссия шешім қабылдаған сот актісін жіберген сотқа оның алынғанын тіркеуді қамтамасыз ететін байланыс құралдарын пайдалана отырып жібереді.

93. Тәртіптік комиссия тәртіптік іс бойынша мынадай шешім қабылдауға құқылы:

1) Қазақстан Республикасы заңнамасының, Кәсіптік әдеп кодексінің, Алқа Жарғысының және оның органдары шешімдерінің талаптарын өз әрекеттерінде (әрекетсіздігінде) бұзбауы салдарынан немесе оның клиент немесе алқа алдындағы өз міндеттерін тиісті түрде орындауы салдарынан, тексеру жүргізген комиссия мүшесінің қорытындысы негізінде немесе осы қорытындыға қарамастан, егер Комиссия мүшесі нақты мән-жайларды дұрыс анықтаса, адвокатқа қатысты

тәртіптік іс жүргізуді тоқтату туралы, бірақ адвокаттың әрекетін құқықтық бағалауда немесе заңнама мен осы Ережені түсіндіргенде қате жіберу туралы;

2) Комиссияның немесе басқа аумақтық адвокаттар алқасы адвокаттар комиссиясының нақ сол қатысушылармен іс жүргізу, нақ сол нысанасы мен негізі бойынша бұрын қабылдаған шешімінің салдарынан тәртіптік істі тоқтату туралы шешім қабылдау туралы;

3) сот актісін немесе ұсыныстарын кері қайтарып алу немесе тәртіптік іс жүргізуге қатысушылардың татуласуы салдарынан тәртіптік істі тоқтату туралы;

4) тәртіптік істі қарау барысында анықталған тәртіптік жауапкершілік шараларын қолдану мерзімдерінің өтуі салдарынан тәртіптік істі тоқтату туралы;

5) жол берілген бұзушылыққа адвокатты көрсете отырып, адвокат жасаған теріс қылықтың елеусіз болуының салдарынан тәртіптік іс жүргізуді тоқтату туралы;

6) Комиссияның тәртіптік істі қарау барысында анықталған тәртіптік іс жүргізуді қозғау үшін жол берілетін негіздің болмауы салдарынан тәртіптік іс жүргізуді тоқтату туралы шешімдердің бірін қабылдау туралы.

7) адвокаттың әрекеттерінде (әрекетсіздігінде) Қазақстан Республикасы заңнамасының, Кәсіптік әдеп кодексінің, Алқа Жарғысының және оның органдары шешімдерінің талаптарын бұзудың болуы (әрекетсіздігі) туралы, адвокаттың клиент немесе алқа алдындағы өз міндеттерін орындамауы немесе тиісінше орындамауы туралы және адвокатқа осы Ережеде көзделген тәртіптік жауапкершілік шараларын қолдану туралы ақпаратты қамтуы мүмкін.

8) азаматтық, қылмыстық, әкімшілік сот ісін жүргізу аясында соттың, өзге де уәкілетті органдардың ғана дауды қарау құқығы, құзыреті туралы даудың болуына және арыз берушіге дауды шешу үшін сотқа, өзге де уәкілетті органдарға жүгіну туралы ұсынымға байланысты тәртіптік істі тоқтату туралы шешімдердің бірін қабылдау туралы.

94. Тәртіптік комиссия адвокаттың өтініші бойынша жаңадан ашылған мән-жайлар болған кезде адвокатқа тәртіптік жауаптылық шараларын қолдану туралы өз шешімінің күшін жоюға не оны өзгертуге құқылы.

Жаңа және (немесе) жаңадан ашылған мән-жайлар деп Қазақстан Республикасының Азаматтық процесстік кодексінде осындай мән-жайлар ретінде көрсетілген мән-жайлар түсініледі.

95. Егер өзіне қатысты тәртіптік іс қозғалған адвокат бұған қарсылық білдірсе, осы Ереженің 93-тармағының 4-тармақшасында көрсетілген негіз бойынша тәртіптік істі тоқтатуға жол берілмейді.

Бұл жағдайда тәртіптік іс жүргізу әдеттегідей жалғасады.

96. Тәртіптік Комиссия тәртіптік іс жүргізуді тоқтата тұруға міндетті:

1) азаматтық, қылмыстық немесе әкімшілік сот ісін жүргізуде қаралатын басқа іс шешілгенге дейін тәртіптік істі қарау мүмкін болмаған;

2) тәртіптік іс жүргізуге қатысушы, іске өкілдердің қатысу жағдайларын қоспағанда, істі қарау мерзімінен асатын қызметтік іссапарда болған жағдайларда;

3) іске олардың өкілдерінің қатысу жағдайларын қоспағанда, тәртіптік іс жүргізу қатысушысы медициналық ұйымда стационарлық емделуде болған жағдайларда тәртіптік жазаға тартылады;

4) өзіне қатысты тәртіптік іс қозғалған адвокаттың тәртіптік іс қозғауға себеп болған соттың жеке қаулысына/ұйғарымына, ұсыныстарына шағым жасауы жағдайларында қолданылуы мүмкін.

97. Тәртіптік іс жүргізудің мерзімі оны тоқтата тұруға әкеп соққан мән-жайлар жойылғанға дейін тоқтатыла тұрады және тәртіптік іс жүргізуге қатысушылардың жазбаша өтініші бойынша не тәртіптік комиссияның бастамасы бойынша қайта басталады, бұл туралы тәртіптік іс жүргізуге қатысушылар дереу хабардар етіледі.

97-1. Шешімге Тәртіптік комиссияның барлық мүшелері қол қояды.

98. Тәртіптік комиссияның шешімдеріне Республикалық адвокаттар алқасында немесе сотта дау айтылуы мүмкін.

6-ТАРАУ. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

99. Адвокаттардың тәртіптік комиссиясы жұмысының нәтижелері Алқаның интернет-ресурсында орналастырылады.

100. Тәртіптік істерді тәртіптік комиссия шешім шығарған күннен бастап бес жыл ішінде Тәртіптік комиссия сақтайды.

101. Көрсетілген мерзім өткеннен кейін тәртіптік іс жүргізу материалдары Төралқа, алқа аппараты және тәртіптік комиссия өкілдерінің қатысуымен комиссиялық акт бойынша жойылуға тиіс.

102. Тәртіптік істер жөніндегі комиссияның шешімдері оларға қатысушылардың деректері көрсетілмей жариялануы мүмкін.

103. Пайдасына шешім қабылданған тәртіптік іс жүргізуге қатысушы өзінің тәртіптік талқылауға қатысуына байланысты шеккен шығыстарын қолданылып жүрген заңдарда көзделген тәртіппен өндіріп алуға құқылы.

104. Осы Ережемен реттелмейтін барлық өзге де жағдайларда Тәртіптік комиссия Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының нормаларын басшылыққа алады.